

Koulutusyhteishenkilöiden kokous 18.10.2018
Muistio

Paikka: Pasilan kirjaston kokoushuone 1, 5. krs.

Aika: 18.10.2018 klo 10.00– 15.00

Pj. ja siht.: Aija Laine, Vake

Paikalla:

Päivi Almgren, LSAVI ->12.00

Anneli Haapaharju, Vaasa

Anne Heino, Turku

Hanna Huovinen, Lahti

Salla Hyökki, Tampere

Leila Juusola, Porvoo

Inka Jousea, Lahti

Riitta Kangas, Joensuu

Leena Kinnunen, Rovaniemi

Kristiina Kontiainen, ESAVI

Päivi Litmanen-Peitsala, Vake

Heli Muhonen, Kuopio

Anu Ojaranta, Turku

Ella Pajja, Kuopio

Taina Pirhonen, Helsinki

Hanna Pitkänen, Lahti

Anni Rajala, Turku

Riikka Sirviö, Oulu

Anne Suvanto, Porvoo

Riitta Taarasti, Kirjastokaista ->12.00

Aamukahvit tarjolla klo 9.30 alkaen

10.00 – 10.30

Johdatus päivän teemaan, Kristiina Kontiainen, Etelä-Suomen AVI ja Päivi Almgren, Lounais-Suomen AVI

Kristiina ja Päivi kertoivat AVI:jen koulutussuunnitelmista vuodelle 2019. Ensi vuoden painopisteitä ovat seuraavat:

Jatkoa lakipäivä - koulutuksille

- lakiin liittyvät ja hallinnolliset asiat
- ”lyhyesti, selkeästi ja konkreettisesti”
- myös muiden lakien kuin Kirjastolain soveltaminen arkeen
- maksut, käytösäännöt ja käyttökiellot (Keskustelussa nousi esille erityisesti omatoimikirjastot ja erilaisten lomakkeiden säilytysaika.)
- lakien soveltaminen kirjaston arkeen
- AVI:lla on suunnitelmassa teemapohjaiset webinaarit, aiheena esim. omatoimikirjastot

Hankkeet

- Hankepäivä järjestetään taas eri puolilla Suomea
- OKM uusinut ohjeistusta, myös AVI:jen ohjeet uusitaan, jotta ne ovat yhtenäisiä, tämä syksy toimitaan kuitenkin vielä vanhoilla ohjeilla
- taloushallintoon, tiliselvitykseen ja raportointiin enemmän huomioita
- hanke-esittelyt

Tiedolla johtaminen

- ESAVI järjestää 4.12. pilottina koulutustilaisuuden, jossa testataan ns. tietotyökaluja. AVI:lla on paljon kerättyä tietoa johtamisen tueksi, kuten esim. asiakaskyselyt, tilastotietokanta, Pepa-arviointi
- Porvoon tallenne webinaarista *Miltä Uusimaa näyttää Yleisten kirjastojen käyttäjäkyselyn tuloksissa?* verkossa(26 min):<https://kirjasto.adobeconnect.com/plv90u8y1vif/>
  - o Esitys pdf-muodossa:<https://uudenmaankirjastot.fi/wp-content/uploads/2018/10/Asiakaskysely.pdf>
- AVI järjestää alkuvuodesta webinaarin TEA-viisariin ja hyvinvointikertomukseen tulevista uusista mittareista. (Tähän asti kirjastojen tiedot eivät ole sisältyneet näihin.)

Johtajuus

- Johtajuutta tuetaan mentori - aktori – koulutuksella
- Kirjastoseuralla myös haku mentorointiohjelmaan, lisää aiheesta Kirjastoseuran sivuilta: <http://suomenkirjastoseura.fi/artikkelit/hae-mukaan-suomen-kirjastoseuran-mentorointiohjelmaan/>

Kansainvälinen toiminta

- Marraskuussa opintomatka Osloon aiheena lasten- ja nuorten kirjastopalvelut
- Ensi vuonna tulossa myös opintomatkoja
- Kansainvälistä toimintaa ja avustuksia nivotaan enemmän yhteen
- Tulevaisuudessa mahdollisesti tuetaan myös työharjoittelua ja pienryhmä – tutustumisia ulkomaille
- Matkojen tavoitteena mahdollisimman laaja vaikuttavuus

Lukuliikkeen ja sote-uudistuksen vaikutukset koulutusteemoihin

- Yhteistyörakenteiden vahvistaminen
- Sote-uudistus → sivistyskuntaidea
- Suositellaan yhteistyötä muiden sektoreiden kanssa
- Hankekierros alkamassa – painopiste varhaiskasvatusikäisten lasten lukuharrastuksen tukeminen – Lukuliikkeen suuntaviivat

Keskusteltiin siitä, että kouluyhteistyöhankkeet haastavia aikataulutuksen suhteen (hankkeiden aikataulutus – lukuvuosi)

Päivi ja Kristiina painottivat, että hankkeita suunniteltaessa kannattaa olla etukäteen yhteydessä AVI:oon (kokonaisnäkemys hankkeista, myös valtakunnallisesti).

Vaikutuksiltaan laajat hankkeet toivottavia.

AKE-kirjastoilla on tehtävänä selvittää, mitä hankkeita omalla alueella on.

AVI:jen toiveet keskusteltavista asioista:

- Mihin kootaan tallennetut webinaarit?
- Kehittämistehtävän toteuttamisen yhtäaikaisuus ja yhteismitallisuus
- AKE/VAKE koordinaattoreiden tukeminen, ohjaus, mentorointi (haetaan valtakunnallista vaikuttavuutta)?
- Koulutuspalautelomakkeiden yhtenäistäminen?

10.30 – 12.00

Koulutusten koordinointi ja yhteisten käytänteiden hyödyntäminen. Avataan kokonaisuutta pienryhmissä ja yritetään löytää toimivia ratkaisuja. Keskustelua ja pohdintaa mm. seuraavista teemoista:

- miten voitaisiin hyödyntää AVI/AKE/VAKE- verkostoa koulutusten tuottamisessa parhaiten
- ensi vuoden koulutusten painopistealueet
- koulutusten tavoitteet, mihin pyritään koulutusten osalta
- osaamisen kehittämisen käytäntöjä, kokemuksia ja ideoita
- yhtenäistetyt koulutuspalautelomakkeet
- Kirjastokaistan rooli

Jakauduttiin kolmeen ryhmään pohtimaan koulutusteema – aihetta.

12. 00 – 13.00 Lounas

13.00 – 14.45 Aamupäivän osuuden purku keskustellen ja johtopäätökset päivästä.

Ryhmä 1:

Verkoston hyödyntäminen:

- koulutustallenteet yhteiseen pankkiin – Kirjastokaista/Kirjastot.fi muu sivusto (pl. jos kouluttaja ei anna lupaa)
- päivämäärien koordinointi, että koulutukset eivät mene päällekkäin, Kifin ammattikalenteri – ennakkotiedot, pvm, paikka ja teema
- kouluttajien kiertäminen useammassa AKE:ssa – hiljainen tieto, esim. kouluttajista ym. (FB-ryhmä tai vastaava) – kiinnostusta pedagogisiin taitoihin useammassa kirjastossa

Osaamisen kehittäminen - hyvät käytänteet:

- koulutusten suunnittelu
  - o hyvissä ajoin, koordinoitusti
  - o hyödynnetään alueellisia työryhmiä sisältöjen suunnittelussa
- AKE-alueen kehittämispäivät / johtajakokoukset
  - o tiedotus, kehittäminen, sitouttaminen
- yhteistyö
  - o muut AKEt
  - o AVIt
  - o hankkeet
  - o kaupalliset toimijat

Koulutusten painopisteet vuodelle 2019:

- saavutettavuus
- digituki
- äänimaailma
- sisältökoulutukset
- asiakaspalvelu
- digitaalisuus
- koulutuskeskeisyydestä oppimiskeskeisyyteen
- asiakkaiden osallistaminen
- johtaminen, itsensä johtaminen
- strategia
- lukemiseen innostaminen
- mediakasvatus
- asiakaspalvelu, asiakaskohtaaminen ja markkinointi

Ryhmä 2:

AKE/AVI/VAKE –verkoston hyödyntäminen:

- Koulutusten päivämäärien koordinointi -> Kifin ammattikalenterin käyttö ennakkotietopankkina: pvm, paikka, teema
- Koulutustallenteet yhteiseen pankkiin, Kirjastokaista
- Kisakatsomot, toinen AKE järjestää koulutuksen
  - o ongelma osallistuminen, esim. koulutusten päällekkäisyys, ei mahdollista muuten osallistua, koulutuksiin osallistuvat ne, jotka jo osaavat
- kouluttajien kierrättäminen useammalla AKE-alueella – hiljainen tieto jakoon
- kokemukset yhteistyöstä kaupallisten toimijoiden kanssa

Koulutusten suunnittelu ja tavoitteet:

- Suunnitteluaiakataulu esim. puolivuositain, vuosittain, pidemmällä jaksolla?
- Mikä ryhmä tekee koulutussuunnitelman?
  - o vaihtelee alueittain, kehittämistiimi, AKE-koordinaattorit
- tavoitteet, mistä tulevat – mitä nousee esille esim. Kirjastolaista ja Pepa:sta?
- miten osallistetaan, tavoitteesta osaamisen mittaamiseen
- digitaitosuunnitelma, jotta kukaan ei tipahda kyydistä
- AKEilla ei ole mitattavaa tavoitetta osaamisen kehittämisessä
- Porvoo työstää digitaitojen vuosikellon

Painopisteet:

- mediakasvatus
- sisältöjen avaaminen
- asiakaspalvelu
- esimiestaidot
- digitaidot

Muuta:

- yhteiset etäkahvit
- AVIen tietämyksen ja tiedon välittäminen
- AVI, VAKE, Kaista -yhteistyö

Ryhmä 3:

AKE/AVI/VAKE –verkoston hyödyntäminen:

- Koulutusten koordinointi -> Kifin ammattikalenteriin ennakkotiedot koulutuksista
- Tarvitaan myös yhteinen työskentelyalusta – kokeiluun ensin MS Teams, jos ei toimi niin sitten joku muu
  - o Tärkeää jakaa myös tietoa siitä, mikä ei toiminut, näistä kokemuksista opitaan parhaiten
  - o Koulutusten ideointia yhdessä – päällekkäisyyksien välttäminen, ideoiden jatkokehittäminen
- Koulutustallenteet yhteiseen pankkiin -> Kirjastokaista
- yhteinen materiaali jakoon

Yhteinen täydennyskoulutus

- yhteistyö oppilaitosten kanssa
- laajemmat opintokokonaisuudet – näitä toivotaan monilla alueilla, esim. opintopisteet, joita voi hyödyntää jatkossa
- AKE/VAKE – koordinaattoreiden täydennyskoulutus?

Yhteiset koulutusten teemat ja painopisteet:

- koulutusten ennakointi, esim. joustava viisivuotissuunnitelma

- yhteinen koulutuskiertue, jokin ryhmä suunnittelee kokonaisuuden ja muiden on mahdollista ostaa koulutus omalle alueelleen

Painopisteet vuodelle 2019:

- alle kouluikäisten lasten lukemisen tukeminen (Lukuliike)
- aktiivinen asiakaspalvelu
- digitaidot
- johtaminen

Ryhmätöiden pohjalta sovittiin, että lähdetään rakentamaan yhteistyötä seuraavin toimenpitein ensi vuoden osalta:

- Kirjastokaista tulee toimimaan yhteisenä koulutustallenteiden pankkina
  - o Ensimmäiset tallenteet Rovaniemeltä ja Lahdesta - Riitta on yhteyksissä näihin kirjastoihin
- Digitukiryhmä aloittaa toimintansa, tästä on jo alustava kysely tehty. Viedään YKN:oon työryhmän kokoonpano ja tehtävät.
- Lahdella on jo käytössä Teams, kokeillaan voiko Lahti jakaa muille työtilan, jonne saadaan yhteiset dokumentit, lomakkeet, keskustelut, suunnitelmat ym.
- Otetaan käyttöön yhteinen koulutusten palautelomake, AVIn pohja: <https://link.webropolsurveys.com/Participation/Public/ad9ba7bd-a3ab-46d6-920f-7b598e4292a0?displayId=Fin1611530>, johon voi tarpeen mukaan lisätä omia kysymyksiä
- Aloitetaan yhteisen koulutuskiertueen suunnittelu. Ensimmäinen pilotti vuodelle 2019 on Erityisryhmien palvelut. Hanna P., Anneli ja Aija työstävät paketin, Riikka mahdollisesti myös mukana, Oulussa on keväällä ollut *Kirjaston monimuotoinen asiakaskunta* -koulutus.
- Vaasa tapaa Seamkin 26.10. ja tiedustelee, mitä heillä on tarjota ja millä hinnalla. Huomioidaan ja kontaktoidaan myös muita alan toimijoita.
- Osaamiskartoituksia on tehty Rovaniemellä, Turussa ja Kuopiossa – katsotaan, voitaisiinko näiden pohjalta laatia yhteinen osaamiskartoitus
- Kristiina ja Aija tiedustelevat OKM:n suunnitelmia koordinaattoreiden täydennyskoulutuksesta
- Viedään Kifin sivuille koulutusyhteyshenkilöiden tiedot ja muistiot, kuten Vankilakirjastotyöryhmä.

Tiedotusasioina:

- Lahdella tarjolla yhteistä RDA-koulutusta, kaikilla mahdollisuus osallistua
- Vaasalla tarjolla ruotsinkielistä RDA-koulutusta
- 29.10 Vahvuudet näkyviksi, Piken asiakaspalvelukonsepti

14.45 – 15.00 Työryhmän jatkotyöskentely ja seuraava kokous

Todettiin, että työryhmä on tarpeellinen ja se jatkaa toimintaansa. Seuraava kokous on 29.1. Turun kaupunginkirjaston Studiassa klo 10 – 15. Mahdollisuus osallistua myös etänä.